

ÅRSMELDING 2023

ALREK HELSEKLYNGE 2023

ALREK HELSEKLYNGE

Alrek er et unikt partnerskap på tvers av forskning, høyere utdanning, kommune og sykehus, og tar tak i problemer som best løses på tvers av sektorer.

Alrek jobber med lokale, nasjonale og globale problemstillinger. Klyngen vektlegger særlig kommunenes virke- og ansvarsområde. Alrek forstår helse bredt. Det inkluderer somatisk og psykisk helse, folkehelse, helsefremming, forebygging, behandling og omsorg på individ- og befolkningsnivå.

Alrek er en fasiliterende klynge. Å skape møteplasser, lyse ut samarbeidsmidler, legge til rette for prosjektsamarbeid og formidling er viktige verktøy. Årsmeldingen vil gi et innblikk i viktige aktiviteter for å oppnå klyngens strategiske mål og satsinger, og gjøre leseren kjent med hvordan partnerskapet jobber.

Samhandling i Alrek helseklynge mellom ansatte, brukere og studenter

Vi oppsøker og deler kunnskap, ideer
og fasiliteter

Vi utforsker problemer, utvikler løsninger og
nyttiggjør kunnskap

Vi anerkjenner hverandres kompetanse og
perspektiv

Bedre helse og livskvalitet for alle

-bærekraft i alt vi gjør-

Forskning

Fornye helseforskningen for å skape bærekraftige løsninger gjennom helhetlig, tverrdisiplinær forskning

Viktige virkemidler for å fremme forskning i klyngen er møtearenaer, samarbeidsmidler og ekstern finansiering. Av møtearenaer, så samlet Alrekdagene 2023 samlet rundt 700 besøkende spredt på ulike arrangement, fra ulike fa og sektorer. Forskningskonferansen til Digital helse-dager var et fullsatt parallellspor, og med rundt 300 deltakere. Tema var utvikling og bruk av digitale helsetjenester.

Alrek finansierte tre praksisnære forskningsprosjekter gjennom samarbeidsmidler. Et av samarbeidsprosjektene går på ensomhet blant eldre med mål om å gjøre folkehelseundersøkelsene mer nyttige i kommunalt folkehelsearbeid. Et annet utforsker helsefremmende faktorer i implementering av "hver dag hele livet," mens det tredje har samlet data på overgangsalder og arbeidsdeltakelse.

Sistnevnte prosjekt, "KLAR", fikk tildelt 20 mill fra Grieg foundation, og er et godt eksempel på hvordan klyngen jobber. Samarbeidsmidlene, Forschernatt på overgangsalder, innspillsdager til kvinnehelseutvalget og arrangert møte mellom forskere, har alle bidratt til utvikling og partnersammensetning. KLAR vil inngå i nytt Senter for kvinnehelse.

Senter for sykehjem og aldersmedisin samarbeider med flere i klyngen, og har fått eksterne midler fra EU, forskningsrådet og private stiftelser. Siste tildeling fra Helse Vest var på oral helse og demens – et prosjekt som blant annet vokste fram gjennom dialogmøter i Alrek.

Utdanning

Sikre kandidater helhetlig teoretisk og praktisk kunnskap, rettet mot fremtidens helseutfordringer

Alrek skal skape tverrfaglige møteplasser mellom studenter, ansatte i helse og omsorg, og forskere. Studentkonferansen er en slik møteplass, der studenter på tvers av fag og institusjon presenterer master- og hovedoppgaver til arbeidsliv og academia. Fra 2024 vil studenter som er med å arrangere konferansen, få studiepoeng. Arbeidslivstorget og temadag om spiseforstyrrelser under Alrekdagene, er andre eksempler på slike møteplasser.

Alrek finansierte tre samarbeidsprosjekter rettet mot utdanning. Ett rettet mot ungdomsskole og læringsressurser om unge på sosiale medier. Et annet, «UTVID», har utviklet et studiekonsept for et tverrprofesjonelt valgemenne for studenter ved VID, HVL og UiB, såvel som for brukere og ansatte. Det jobbes med å få ekstern finansiering til videreutvikling. Det tredje prosjektet har produsert refleksjonsfilmer brukt i sykepleieutdanning, veiledningsgrupper og i kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette prosjektet har fått midler fra HDIR til videre samarbeid.

Det eksterntfinansierte prosjektet FRONESIS, har etablert flere praksisplasser i allmennmedisin, og startet utvikling av videreutdanning i veiledning for fastleger. Det har nasjonal og internasjonal interesse.

På strategisk nivå, jobber styringsgruppen for bedre samordning av praksis i regionen, uten å skape parallelle strukturer.

Innovasjon

Frembringe løsninger som er til nytte
for folkehelse og helse- og
omsorgstjenester

Den største møtearenaen for erfaringsutveksling, nytenking og innovasjon er den todagers lange Digital helse-dager (nå omdøpt til DigitalHelse2024) med nær 600 deltakere, som Alrek arrangerer sammen med HVL og Helse Bergen.

Alrek har gjennom 2023 bidratt til arbeidet med å kartlegge muligheter for å fremme innovasjon i helse, under en felles paraply for helsesektoren i Bergen og omegn. Bergen Næringsråd sin ekspertgruppe helse, har initiert dette arbeidet, der også flere fra klyngens styringsorgan sitter. Faggruppe for innovasjon og e-helse har særlig engasjert seg, sammen med Faglig forum og styreleder.

Innen utdanning er prosjektet UTVID et innovasjonssamarbeid for nye måter å samarbeide på. Prosjektet helsefremmende miljø på sosiale medier skaper nye tiltak for ungdom for å fremme folkehelse, og har fått midler i to omganger fra Alrek, sist i 2023. Det er også etablert en gruppe som deler erfaringer om bruk av VR i utdanning.

Samarbeid mellom partnere i Alrek utforsker ulike innovative løsninger slik som bruk av lys for å fremme søvn og bedre helse hos mennesker med demens, og bruk av teknologi for eldre med sammensatte lidelser. Det er satt i gang et arbeid med å sette bærekraft og prioriteringer tydeligere på agendaen i Alrek helseklynge, inkludert identifisere mulige intervensjoner. Bærekraft blir et tema på DigitalHelse2024.

Formidling

At beslutninger om helse har et godt kunnskapsgrunnlag

Helsepersonell er en viktig målgruppe for formidling og arrangement i klyngen. Nye tiltak for å få kunnskap ut i tjenestene i 2023 var digitale fagseminarer under Alrekdagene, seminar om prioritering med uttelling for LIS og Aldringshuben i Bergen kommune sine refleksjonsfilmer. Det er flere podkastserier i klyngen med personell som hovedmålgruppe, som Pleiepodden, Alrekpodden og Legevaktspodden.

Det største formidlingsarrangementet rettet mot innbyggere i 2023 var Forskernatten "Søvnens makt" med rundt 200 i publikum. Det ble tatt lydopptak som skal gjøres tilgjengelig. To av forskerformidlerne har startet podkastserie ved samme navn «Søvnens makt», som en formidlingskanal til innbyggere. Forskernatten førte til tre medieoppslag om søvn. I tillegg har også forskningsprosjektet KLAR vært i flere aviser, tidsskrifter, Vestlandsrevyen og i Dagsrevyen, og holdt innlegg til ulike målgrupper innenfor og utenfor akademien.

Politiske ledere er viktige beslutningstakere om helse, og målgruppe for formidling. Bergens to største partier oppsøkte Alrek for innspill til partiprogram før valget i 2023. Hordalandbenken, Vestland Høyre, stortingsrepresentanter og ansatte i helsedepartementet har besøkt Alrek og fått innspill. Arrangement på Arendalsuka gav En Av Ti-prosjektet viktige nasjonale kontakter. Flere faggrupper har gitt innspill til planer og høringer. Folkehelsekonferansen i Bergen er en annen viktig formidlingsarena mellom politikere, forskere og ansatte.

Brukermedvirkning

Sikre reell brukermedvirkning for dem som skal ha nytte av kunnskap og løsninger som skapes i klyngen

Det ble konstituert nytt Brukerpanel i Alrek i 2023, med oppnevning fra partnernes egne organer for brukermedvirkning. I tillegg stiller også en med erfaring som medforsker i panelet. Panelet deltar i alle av klyngens faggrupper. Brukerpanelet har også utviklet et skjema for henvendelser om brukermedvirkere i prosjekter, som er tilgjengelig for alle tilknyttet klyngen, via Alrek sin nettside.

Brukermedvirkning er den satsingen som klyngen har jobbet mest systematisk med i 2023. Arbeidsgruppe nedsatt av Styringsgruppen leverte sine anbefalinger i desember 2023. Gruppens omfattende innsiktsarbeid viser behov for, og vilje til, å bygge opp et fellesskap rundt brukermedvirkning i klyngen. På den bakgrunn er det besluttet å etablere en faggruppe for brukermedvirkning. Det har også blitt arrangert en fagdag og to verksteder om brukermedvirkning i 2023, med bred oppslutning på tvers av partnerskapet.

UTVID og DigiFlexHelse er gode eksempler på utdanningssamarbeid der behovene til dem som skal ha nytte av løsningene, har stått sentralt i utviklingen. Samarbeidsprosjekt med utspring fra Faggruppe for migrasjon og innvandrerhelse, har arrangert møter mellom eldre innvandrerkvinner for å identifiserte brukerdefinerte forskningsbehov. Konkret kommer det også en masteroppgave som resultat. På temadag om spiseforstyrrelser var ROS var en av arrangørene, og erfaringskompetanse sto sentralt.

2023 OG MOT 2024

Å skape møtearenaer er et felles punkt for alle de fem satsingsområdene i Alrek. I 2023 har det blitt jobbet målrettet med å styrke etablerte møtearenaer og årlige konferanser i Alrek. For å unngå å skape unødvendig mange og konkurrerende møteplasser, jobber Alrek for å åpne opp og styrke arrangementer der klyngepartnere er med. Som del av denne måten å jobbe på, har Alrek i 2023 vært medarrangør for blant annet tre konferanser. Alrek har også arrangert fagdag og workshoper i tilknytning til Brukermedvirkningssatsingen og Alrekmøter i regi av tre faggrupper.

Organisatorisk så har nytt brukerpanel blitt konstituert i 2023. Panelet er nå oppnevnt fra brukerutvalg-, panel- og råd tilknyttet klyngepartnerne, i tillegg til en representant med medforskererfaring. Klyngen har fått en ny samarbeidspartner i Verdighetssenteret. Rebekka Ege Hegermans fond lyste også i 2023 ut midler igjennom Alrek, med kriterier for tildeling basert på klyngens samarbeidsmidler. Restmidler fra pandemiårene har blitt brukt til å ansette en studentmedarbeider på kommunikasjon.

Partnermøtet, som helseklyngens øverste styringsorgan, har fremmet prioritering og bedre ressursutnyttelse som ett viktig satsingsområdet for klyngen. De ønsker å styrke partnernes stemme inn mot relevante nasjonale og europeiske beslutningstakere. I 2023 ble det satt i gang et arbeid for å utarbeide kriterier for å vurdere søknader om å bli klyngepartnere eller samarbeidspartner. Dette kom som følge av interesse fra relevante aktører om partnerskap. Dette blir viktige områder for Alrek helseklynge å jobbe videre med i 2024.

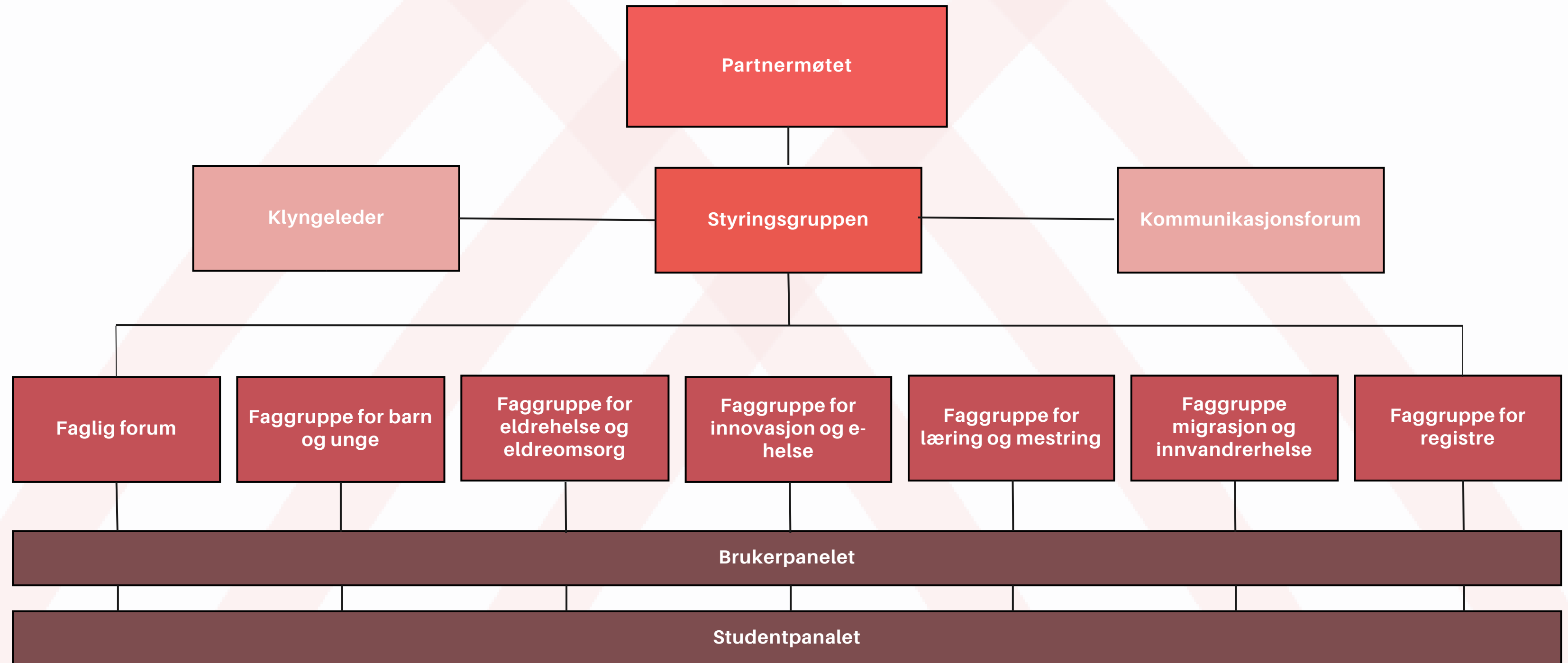

Organisasjonskart og medlemmer i klyngens styringsorgan

ALREK HELSEKLYNGE

Organisasjonskart

ALREK HELSEKLYNGE

Styringsorgan

Partnermøtet

- Margareth Hagen, leder, rektor Universitetet i Bergen (UiB)
- Gottfried Greve, viserektor for innovasjon, satsninger og klynger, UiB
- Per Bakke, dekan Det medisinske fakultet, UiB
- Gunnar Yttri, rektor Høgskulen på Vestlandet (HVL)
- Eivind Hansen, adm. direktør Helse Bergen
- Kjell Wolff, kommunaldirektør for Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO), Bergen kommune.
- Kjerstin Fyllingen, Haraldsplass Diakonale Sykehus
- Jon Harald Kaspersen, konserndirektør NORCE
- Gun Peggy Knudsen, konstituert direktør Folkehelseinstituttet
- Lathamini Murugesh, Vestland fylkeskommune
- Bård Mæland, rektor VID vitenskapelige høyskole

I tillegg møter:

- Karsten Specht, leder for styringsgruppen
- Berit Angelskår, klyngeleder

Styringsgruppen

- Karsten Specht, leder, prodekan for forskning, Det psykologiske fakultet, UiB
- Gottfried Greve, viserektor for innovasjon, satsinger og klynger, UiB
- Norman Anderssen, dekan Det psykologiske fakultet, UiB
- Per Bakke, dekan ved Det medisinske fakultet, UiB
- Monica Wammen Nortvedt, prodekan, Fakultet for helse og sosial, HVL
- Øyvind Midtbø Berge, prodekan for Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap, HVL
- Ingelin Søråas, seksjonssjef HR og Organisasjon, Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO), Bergen kommune
- Trond Egil Hansen, seksjonssjef kommuneleger, BEHO, Bergen kommune
- Randi Luise Møgster, viseadministrerende direktør, Helse Bergen
- Rebekka Ljosland, Direktør for strategi og samhandling, Haraldsplass Diakonale sykehus
- Øystein Vedaa, avdelingsdirektør, Folkehelseinstituttet
- Ellen Berggreen, forskningsleder TK Vest, Vestland fylkeskommune
- Elisabeth Jeppesen, dekan ved VID vitenskapelige høyskole
- Priyanthi Borgen Gjerde, forskningsleder ved AFE, NORCE
- Rønnaug Frøiland, Etatsdirektør, Etat for barn og familie, Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold, Bergen kommune

I tillegg møter:

- Berit Angelskår, Klyngeleder
- 2 representanter fra Brukerpanelet, leder og nestleder
- 2 representanter fra studentpanelet, rullerer
- Representant kommunikasjonsforum Alrek

KONTAKT OSS

Årsmelding og strategi online
<https://alrekhhelseklynge.no/om oss>

post@alrekhhelseklynge.no

Klyngeleder
+47 97 160 633

facebook.com/alrekhhelseklynge